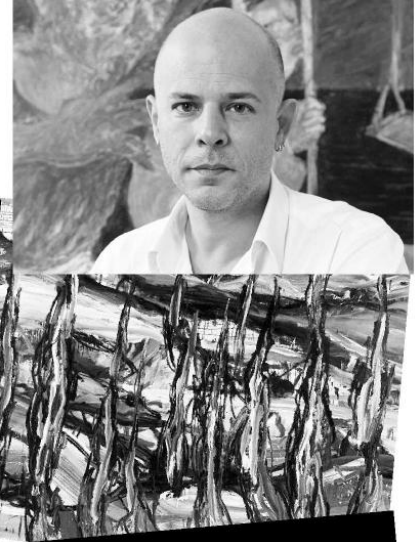

EMPIRE PROJECT'TEN NEFESLİ BİR SERGİ:

Kozmetik ŞİDDET

Nazlı Berivan AK

ERDOĞAN Zümrütoğlu resim dünyasının ayrıksı isimlerinden biri. 2011'de Berlin'de Galerie Tammen&Partner'da açtığı "Ötekinin Grameri" (Die Grammatik des Anderen) sergisi ve bu yıl Viyana'da VIENNAFAIR The New Contemporary fuarında sergilediği işlerinden sonra, İstanbul'da izleyiciyle buluşuyor. Zümrütoğlu'nun işleri, önce Contemporary İstanbul fuarında The Empire Project alanında sergilendi. Daha sonra, yine Empire Project galerisinde, 6 Aralık 2012-12 Ocak 2013 tarihleri arasında "Kozmetik Şiddet" adlı kişisel serisi sergileniyor. Galerici Kerimcan Güleriyiz ile Empire Project'in son sergisi Kozmetik Şiddet'i, galeri anlayışını ve gelecek projelerini konuştuk.

Butik bir galeri olarak algılıyorum Empire Project'i. Bombardıman şeklinde ilerleyen bir sergi anlayışınız yok, özellikli işlere, isimlere yer veriyorsunuz.

Galeri dediğimiz şey nedir, neye karşılık gelmelidir, bunu çok düşündüm. Son iki sene içinde Türkiye bu alanda büyük bir patlama yaşıyor. Bunun birinci sebebi 2008 sonrası sanatın ciddi bir oyun alanı olduğunun fark edilmesi. İki ayrı kurum hali, galeri anlayışı var bana

SANAT BİR PAZAR ARACI DEĞİLDİR

Sanatçının karikatürize edildiği bir sanat ortamından bahsedebiliyoruz son dönemde. Olağanüstü eventler, devamında en az ve en son yapıt konuşulan "uç" sanatçı. Nasıl okumalı bu çok da yeni olmayan durumu?

Kimi şirketlerin ürünleri seksi olmayabilir. Gündemde kalabilmesi için sanata çok ihtiyacı var, çünkü sanat çok ilginç bir şekilde sızabiliyor her yere. Sanatın bir pazar aracı olarak görülmesi durumu söz konusu. Bu durumda sanatçının hangi görevi üstlendiği meselesini tartışmak gerekiyor. O sizin saray soytarınız mı? Extravagan giyinir, zaten sanatçıdır, olay çıkarması beklenir. Sanat-

çının karikatürü bu bağlamda kullanılmaz zorunda, bahsettiğim tam bu. Eksantrik, manyak, deli... Bu durumda yapıt kimse konuşmuyor. Çoğunlukla zaten konuşulacak çok yanı da olmuyor. Ben kendi durumumda neredeyse hiç reklam vermiyorum. İlan çıkarmaya karşıyım. Sadece reklamdaki kiminin galeriye geleceğini düşünmüyorum. Eğer ortada bir içerik varsa, gelirler. Derdi varsa işin ve sanatçının, gelirler. İnsan sorunsalı ile ilgili bir şey bu. En başta ben beslenmek istiyorum. Benim görmek istediğim, kıskançlık duyma değil resim olmalı. Sanatçıları da böyle seçiyorum. Bahsettiğim maddi

bir kıskançlık değil, çok iyi satıyor neden benim çatım altında değil meselesi değil bu. Çok iyi bir cümle kurdu, bundan on yıl sonra geri dönülüp bakılacak kıskançlığı. Beni uzun oyun ilgilendiriyor. Palyaçolar, şampanyayla süslenmiş event değil meselem. Sırtı işe dönük izleyici beni ilgilendirmiyor. Sanatçının kendi şahsi profili üzerinden kim kiminle nerede ne zaman sorularıyla gitmek değil, ne ürettiği, cümlesinin ne olduğu meselem. Sanatçı dediğin dertli şahıs, karikatüre kaçmayalım ama, kömür madenindeki kanarıya. Havadan etkilenen ilk kişi o. Bu yönüyle de fazla duyarlı.

göre. Sanatçı güdümlü sanatçı galerisi diyebileceğimiz kurum; diğeri de alıcı, koleksiyoner odaklı bir anlayışla yürütülen galeri anlayışı. Ben kendi adıma sanatçı vekili bir galeri anlayışını sahipleniyorum. İşe daha uzun soluklu bakan bir galeristim.

Erdoğan Zümrütoğlu ile ilk çalışmanız değil Kozmetik Şiddet, geçmişten getirdiğiniz bir tanışıklık var.

Erdoğan ile ilişkim 2003'den başlar. Karşı Sanat'ı yönettiğim dönem, ardından x-ist, devamında da Empire. Türkiye'de yer alan bir galeri olarak ne yeterince Doğulu ne de yeterince Batılıyız. Bir doğu pazarı var, diğer yanda da bir Batı pazarı. Tam ismi konmamış bir orta alan var bir de. İşte tam bunun için Empire Project kuruldu. İsimlendirme yanıltmasın, bir imparatorluk hülyası değil

yaşadığımız. Güncel sanatın üretiminden kontekstin daha evvel çizilmiş sınırları üzerinden çıkan bir gelenekten bahsediyorum. Bir tortudan bahsediyorum, reel bir çıkış noktasından. Yeni bir kimlik bu alandan geliyor. Periferisini oluşturan Ortadoğu, Karadeniz, Trakya, Akdeniz bölgesinin bir kısmı, Doğu Avrupa gibi alanlara baktığımızda merkezde İstanbul olacaktır. Böyle bir yapının içinde saygıdeğer, sanatçısını yalnızca bir kâr aracı olarak görmeyen bir anlayış benimsiyorum. Bu açıklamadan sonra, Kozmetik Şiddet'e gelince, altı hafta sürecek bir sergi bu, her duvara bir iş koymak gibi bir derdimiz olmadı, sergi devam ederken işleri de değiştireceğiz. Burada mesele "tutma" kaygısıyla herhangi bir iş yapmamak zannediyorum. Kime karşı mesuliyet hissettiğiniz, izleyicinizin kim olduğu önemli.

"BAZI SANATÇILAR, BAZI ŞEYLERİ DAHA İYİ GÖRÜYOR"

YAZI ve plastik sanatlar karşılaştırmanızı önemsiyorum, plastik sanatlar da, en azından şu an için, daha özgür bir ortam olduğunu söylüyorsunuz.

Plastik sanatların söyle bir değeri var Türkiye'de: Yazıyla çok fazla ifade edemiyoruz bazı şeyleri, yazıyla ifade ettiğimizde sorunlu olabiliyor. Plastik sanatlar aracılığıyla ise yazının çok

ötesini söyleyebiliyorsunuz. O anlamda hala müdahale edilmeyen bir alanda yazı. Sansüre takılmayı bence çok önemli. Bu yönüyle çok daha reel bir şeyi tartışma derdinde Batı ile karşılaştığımızda. Türkler çok fazla cinsellik, cinsiyet üzerinden iş yapıyorlar yorumları geliyor yabancı meslektaşlardan. Tam da bu sebeple. Ortadoğu'da

birçok insanın söyleyemediklerini söylüyoruz. Bunlara dikkat ediyoruz ve yalnızca pankart sergisi yapmıyoruz. Hepimiz eşit değiliz, bazı sanatçılar bazı şeyleri daha iyi görüyor. O anlamda bana sanatsal gelecek çok heyecan veriyor. Türkiye şu anda büyüme sancıları yaşıyor ve bu sancı devamında iyi işleri getiriyor.